

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. **Taxa pentru inserțiuni:** de fiecare □ cm. Lei 6 —

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Economiile bugetare și reducerea numărului funcționarilor. — Societățile anonime pe acțiuni în România. — Congresul Internațional Agricol. — Al VI-lea Congres Internațional de Contabilitate. — Situația. — Impozite. Legea timbrului. — *Cronică:* Cum merg încassarile statului. Congresul Corpului contabililor autorizați. Comisii examinatoare pentru experți-contabili. Denitul național al Statelor Unite ale Americiei pro 1928. — Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României. — Cursul Valorilor la București. — Prospect.

Economiile bugetare

și reducerea numărului funcționarilor.

Partidul național-țărănist, actualmente la cârma țării, încă de pe când era în opoziție, a preconizat ideea de a reduce numărul funcționarilor de stat.

Ideea, firește, nu-i nouă și a fost pusă în' practică, încă mai de demult, în alte țări, în primul rând în Austria, unde în adevăr s'au realizat economii, nu însă chiar atât de însemnate, după-cum presupune publicul.

În ultimul timp se agită destul de mult și la noi această chestiune și se vorbește chiar, că guvernul intenționează să reformeze și în acest sens.

Privind reforma în ansamblul ei și urmările pe cari le-ar avea, aplicată fiind în actualele împrejurări, ni-se pare prematură. Economiile ce s'ar realiza ar rămâne neînsemnate față de pagubele pe cari le-ar cauza țării. În afară, că s'ar crea sau mări — în cazul când există — clasa șomerilor intelectuali, ar fi desorganizarea serviciilor statului, aproape iremediabilă.

E notoriu felul cum funcționează instituțiile de stat, mai ales acum după războiu, având cadrele completate în bună

parte cu elemente slabe în ceea ce privește cunoștințele și experiența profesională. Organizarea în sine a serviciilor încă lasă de dorit. E cunoscută de toți anevoința cu care se rezolvă cererile cetățenilor adresate statului, mai ales instituțiilor dela centru. Apoi așteptările îndelungate, amânări, rătăcirea sau pierderea de acte, cari foarte se traduc pentru cetățean, în pagubă de timp și bani. Atunci, ne închipuim ușor ce va putea fi când se vor mai face și reduceri în personalul acestor instituții.

Înainte oricărei reforme, trebuie să se procedeze cât mai neîntârziat la organizarea pe baze noi a tuturor instituțiilor de stat, pe cât e posibil trebuie să se simplifice cât mai mult din nenumăratele formalități și o coordonare între servicii și instituții se impune imperios. În toate instituțiile se va fixa responsabilitatea fiecăruia și se va exercita un control permanent. Trebuie, deasemenea, schimbată mentalitatea slujbașului nostru, care e plătit de stat din banii contribuabililor, să îndrumeze și să ajute pe cetățean. Se va combate superficialitatea.

O mare calamitate în țara noastră o formează nenumăratele sărbători, zile în cari birourile sunt închise și deci nu se lucrează. Pe lângă acestea mai sunt zilele de lucru așezate între sărbători și cari se sacrifică sub denumirea de „punte”, precum și lipsa unui orar unic, la toate instituțiile statului. În felul acesta mulți dintre slujbașii statului — neavând după amiază serviciu, sau invers — mai ales cei din capitală, au câte două servicii, neglijate în definitiv, unul în detrimentul celuilalt. E de preferat, firește, să avem mai puțini funcționari și mai bine plătiți.

Dar cifra mare a salariilor pe cari le plătește statul sporește prin lefurile diurniștilor, numeroasele comisiuni, sinecuriștilor aduși de fiecare partid politic când vine la putere și prin lipsa de patriotism și înțelegere a multor persoane — din nenorocire majoritatea intelectuali-titrași — cari ocupă mai multe posturi, încassând retribuții sub diferite numiri.

Când ne vom scăpa de parazii bugetivori și roadele unei bune organizații se vor arăta, printr'o cât mai desăvârșită funcționare a serviciilor de stat și mulțumirea publicului, numai atunci ne putem gândi la reducerea numărului funcționarilor.

B.

Societățile anonime pe acțiuni în România.

„Institutul de statistică generală a Statului“ de pe lângă Ministerul de Industrie și Comerț, alcătuește în fiecare an o statistică a tuturor societăților anonime pe acțiuni din țară pe baza bilanțelor ce fiecare societate e silită să-l încheie la fiecare sfârșit de an comercial.

Ultima statistică din anul acesta cuprinde situația acestor societăți pe baza bilanțelor încheiate la sfârșitul anului 1927 până la 30 Iunie 1928. Făcând o comparație între ultima situație și cea de-acum 10 ani de când acest institut urmărește mișcarea societăților constatăm cu satisfacție un real progres, care cu toate inconveniențele economice de după războiu totuși e destul de remarcabil. Astfel în primul an după marele cataclism mondial aveam în țară numai 929 societăți anonime cu un capital de 1.982,084.376 Lei. După nouă ani numărul lor a crescut aproape de 3 ori (2694), iar capitalul a ajuns la 38.738.982.853 Lei aproape de 20 ori mai mare. Iată deci mișcarea societăților în mod progresiv în decursul celor 9 ani dela 1919 la 1927:

Anii	No. Soc.	Capitalul lor
1919	929	1.982,084.376 Lei
1920	1154	5.168,242.889 „
1921	1266	8.095,429.263 „
1922	1650	12.162,027.838 „
1923	1943	17.810,091.869 „
1924	2188	22.690,613.902 „
1925	2440	27.565,510.550 „
1926	2622	34.226,144.455 „
1927	2694	38.738,982.853 „

Acest tablou ne arată că în decursul celor nouă ani de după războiu au luat ființă un număr de 1657 de societăți, iar altele de 1193 deja existente și-au majorat capitalul.

Cele mai multe societăți s'au înființat în anul 1921 la număr 217, iar în ceea ce privește capitalul lor anume 1920 atinge cea mai mare sumă de 1.784,834.270 Lei. Referitor la sporul de capital anul 1921 a înregistrat cele mai mici urcări, numai 127 de societăți cu suma de 826,964.000 Lei, pe când anul 1926 este considerat ca cel mai spornic când 240 de societăți și-au urcat capitalul cu 4.736,406.500 Lei. Situația acestor societăți grupate după felul activității se prezintă astfel în ultimii 2 ani 1926 și 1927:

	Anul 1926		Anul 1927	
	No. Soc.	Capitalul	No. Soc.	Capitalul
Bănci	1029	7.504,824.813 Lei	1054	8.318,871.311 Lei
Soc. ind. . . .	1171	24.818,627.331 „	1168	27.892,605.343 „
Soc. comer. . .	358	1.490,141.507 „	414	2.036,364.700 „
Soc. de asig. . .	24	251,220.000 „	24	317,220.000 „
Soc. diverse . .	30	161,331.005 „	34	173,921.500 „
Total	2622	34.226,144.456 Lei	2694	38.738,982.854 Lei

Din cele de mai sus putem constata că în decursul unui an s'au înființat 72 de societăți, iar capitalul lor a crescut cu 11%. După categorii aparte vedem că numărul băncilor a crescut cu 25, iar capitalul cu suma de 814,046.698 Lei, numărul societăților industriale s'a micșorat cu 3, iar capitalul a sporit cu 739,780.011 Lei, societățile comerciale au crescut la număr cu 54, iar la capital cu 546,170.700, societățile de asigurare și-au menținut numărul în schimb și-au urcat capitalul cu 66 milioane Lei, în fine societățile diverse au crescut la număr cu 4, iar capitalul și l-au sporit cu 12,590.495 Lei.

Să examinăm situația societăților grupate după felul activității repartizate pe provincii. Incepând cu băncile avem următoarea situație în 1927 față de 1926:

	Anul 1926		Anul 1927	
	No. Soc.	Capitalul	No. Soc.	Capitalul
Dechiul Regat .	464	5.450,008.791 Lei	502	5.913,188.361 Lei
Transilvania . .	367	1.370,033.951 „	345	1.600,880.537 „
Banat	136	390,579.617 „	135	441,265.412 „
Bucovina	25	133,717.800 „	25	160,692.180 „
Basarabia	37	160,484.500 „	47	202,844.821 „
Total	1029	7.504,824.619 Lei	1054	8.318,871.311 Lei

Din cele ce reies putem constata că în dechiul Regat numărul băncilor a crescut cu 38, iar capitalul cu 463,179.570 Lei; în Transilvania însă situația s'a inversat așa că unde în 1926 existau 367 de bănci numărul lor a scăzut în 1927 la 345, cu 22 mai puține, în schimb capitalul s'a majorat cu 230,846.586 Lei; în Banat numărul lor deasemenea a scăzut cu 1, iar capitalul a sporit cu 50,685.795 Lei; în Bucovina numărul băncilor a rămas neschimbat, dar capitalul a sporit cu 26,974.380 Lei, iar în Basarabia numărul băncilor a crescut cu zece, iar capitalul cu 42,360.320 Lei.

Să trecem la al doilea grup de societăți anonime, acela al societăților industriale a cărei situație în ultimii 2 ani se prezintă astfel:

	1926		1927	
	No. Soc.	Capitalul	No. Soc.	Capitalul
Vechiul Regat	670	22.038,312.295 Lei	670	24.392,939.056 Lei
Transilvania .	345	1.887,184.286 „	342	2.565,673.548 „
Banat	129	720,069.950 „	125	741,109.950 „
Bucovina . .	21	152,763.300 „	23	168,963.300 „
Basarabia . .	6	20,297.500 „	8	22,919.488 „
Total . .	1171	24.818,627.331 Lei	1168	27.892,605.342 Lei

Întocmai ca și la bănci situația societăților industriale din vechiul Regat prezintă un câmp de activitate mult mai favorabil, așa că și aici referitor la capital se remarcă un progres simțitor de peste 2.354 milioane. În Transilvania numărul societăților industriale a scăzut cu 3, dar capitalul din contră a crescut cu 679,499.262 Lei. Deasemenea în Banat, care este o regiune destul de industrială numărul societăților industriale a scăzut cu 4, iar capitalul înregistrează o mică urcare de 21,040.000 Lei. În Bucovina numărul societăților ind. a crescut cu 2, iar capitalul cu 16,200.000 Lei, în Basarabia deasemenea numărul a sporit cu două, iar capitalul lor cu 2,622.488 Lei.

Să vedem al 3-lea grup de societăți, acele comerciale:

	1926		1927	
	No. Soc.	Capitalul	No. Soc.	Capitalul
Vechiul Regat	210	1.170,961.102 Lei	244	1.688,937.796 Lei
Transilvania .	211	221,600.455 „	113	212,326.555 „
Banat	38	80,752.650 „	46	111,717.150 „
Bucovina . .	2	7,600.000 „	5	13,600.000 „
Basarabia . .	7	9,225.299 „	6	9,783.199 „
Total . .	468	1.490,141.506 Lei	414	2.036,364.700 Lei

În vechiul Regat ca și la celelalte 2 categorii situația societăților comerciale se prezintă destul de favorabilă, astfel numărul lor de la un an la altul a crescut cu 34, iar capitalul cu 517,974.697. În Transilvania numărul acestor societăți a crescut cu două, iar capitalul s'a micșorat cu 9,273.900 Lei. În Banat numărul lor a crescut cu 8, iar capitalul cu 30,964.500. În Bucovina numărul a sporit cu 3 și capitalul cu 6 milioane, iar în Basarabia numărul acestor societăți a scăzut cu 1, iar capitalul a crescut cu 557.900 Lei.

Referitor la societățile de asigurare constatăm că până la 1926 nu existau decât în vechiul Regat și Transilvania, iar pe la începutul lui 1927 a luat ființă una și, în Banat. Situația lor pe acești 2 ani este următoare:

	1926		1927	
	No. Soc.	Capitalul	No. Soc.	Capitalul
Vechiul Regat	16	205,000.000 Lei	16	272,000.000 Lei
Transilvania .	8	46,220.000 „	7	42,220.000 „
Banat	—	— „	1	3,000.000 „
Total . .	24	251,220.000 Lei	24	317,220.000 Lei

În vechiul Regat deci numărul a rămas constant, iar capitalul s'a măjorat cu 67 milioane Lei. În Transilvania situația e inversă, numărul lor s'a micșorat cu una, iar capitalul cu 4 milioane Lei.

Să trecem la ultimul grup de societăți anonime diverse, care le cuprinde pe toate acelea cari n'au căzut la vreuna din categoriile de mai sus. Situația acestora pe ultimii 2 ani este cam următoarea:

	1926		1927	
	No. Soc.	Capitalul	No. Soc.	Capitalul
Vechiul Regat	24	141,353.005 Lei	28	151,953.500 Lei
Transilvania .	3	7,468.000 „	3	9,468.000 „
Banat	2	9,500.000 „	2	9,500.000 „
Bucovina . .	1	3,000.000 „	1	3,000.000 „
Basarabia . .	—	— „	—	— „
Total . .	30	161,331.005 Lei	34	173,921.500 Lei

În vechiul Regat numărul acestora a crescut cu 4, iar capitalul cu 10,590.495 Lei. În Transilvania situația lor e staționară la nouă, iar capitalul a sporit cu 2 milioane Lei. În celelalte 3 provincii la situația de mai sus n'a obvenit nici o modificare.

Cum vedem la noi s'a simțit nevoia mai repede ca aiurea de o democratizare a capitalurilor întreprinderilor. Această democratizare s'a manifestat prin extraordinara dezvoltare a societăților cu participățiune de capitaluri mici a băncilor constituite sub forma de societăți anonime pe acțiuni, cari și-au luat sarcina de-a aduna capitaluri mici neproductive pentru a le pune la dispoziția producătorilor. Băncile au avut un însemnat rol social prin faptul că au împiedecat în procesul nostru de producțiune o autoputer-nicie a capitalului individual pe care l-a înlocuit cu cel social, mult mai puternic.

Pentru a lucra cu nădejde de succes la rezolvarea problemelor mari economice, cari se pun în țara noastră după războiu, își face loc pe lângă politica de democratizare a capitalurilor băncilor și mai multor întreprinderi, o politică de concentrare a lor. Aceasta am putut-o constata prin dese fuziuni și afilieri pe cari le-au făcut societățile noastre anonime.

Din cauza greutăților tot mai mari în domeniul economic multele întreprinderi aruncându-se în afaceri cari nu corespundeau cu obiectul pentru care s'au constituit, au fost silite să lichideze cu pagube mari atât pentru ele, cât și pentru întreaga economie națională.

Congresul Internațional Agricol.

Vineri, 7 curent, s'a deschis la București cel de al XIV-lea congres agricol internațional, la care a participat reprezentanții tuturor țărilor din Europa chiar și din America. Comitetul de onoare al congresului a fost constituit din d-nii: Iuliu Mantu, președinte, Dr. Hainisch, fost președinte al Austriei, I. Mihalache, C. Argetoianu, Dietrich, ministrul economiei Reichului, Baels, ministrul de agricultură al Belgiei, de Trauges, ministrul de agricultură al Jugoslaviei și Lessona, subsecretar de stat la ministerul italian de agricultură.

Biroul congresului a fost format din d-nii: Președinte Marchizul de Vogue, vicepreședinte dl I. Cămărășescu, iar ca membrii câte un reprezentant din partea fiecărei națiuni participante. Secretari generali au fost numiți d-nii prof. Al. Nasta și Contele Nicolau. Dl Mihalache, ministrul agriculturii și domeniilor a ținut un discurs de deschidere mulțumind comitetului internațional de agricultură pentru cinstea ce-a făcut țării prin organizarea acestui congres la București.

Marchizul de Vogue, președintele comisiei internaționale de agricultură și președintele congresului, a prezentat omagii M. S. Regelui, Reginei Maria, Inaltei Regente, care a fost reprezentată prin Prințesele Nicolae și dl Gh. Buzdugan și guvernului, arătând locul cel ocupă agricultorul și agricultura în economia națională și internațională, precum și relația dintre agricultură și meteorologie, încheind cu un călduros apel la organizarea tuturor energiilor care sunt necesare agriculturii.

Au mai vorbit dl Lessona, Baels, I. Cămărășescu, Dr. Hermes, iar la urmă dl Al. Nasta, secretar general al congresului, inginer agronom și director al Școlii de Agricultură dela Herăstrău a citit raportul său despre reforma agrară din România, arătând în ce a constatat exproprierea.

Conform ordinii de zi a congresului s'au constituit următoarele secțiuni: I-a secție, se ocupă cu politica economică agricolă și e prezidată de dl C. Garoflid, a II-a care se ocupă cu economia rurală și e prezidată de dl Gh. Busuiocescu, a III-a se ocupă cu cooperajia și e prezidată de dl prof. Gh. Tașcă, a IV-a se ocupă cu viticultura și are președinte pe dl E. Antonescu, a V-a se ocupă cu producția anuală cu președinte dl Gh. Lucastevicz, a VI-a cu președinte dl M. Manoilescu și se ocupă cu industria agricolă și secțiunea VII-a feminină, care se va ocupa cu rolul femeii dela țară și rolul ei în producția

agricolă și e prezidată de dna Alexandrina Cantacuzino.

După ce toate secțiunile și-au terminat debaterile referitoare la subiectul pentru care s'au constituit, urmează aprobarea moștionilor votate în ordinea următoare: Secția I. prezidată de dl C. Garoflid, se recomandă agricultorilor fondarea unei uniuni naționale și internaționale cu scopul de organizarea produselor agricole pentru formarea prețului și înmulțirea mijloacelor de magazinare a cerealelor. Secția II-a prezidată de dl prof. Busuiocescu prevede să se organizeze o statistică internațională pentru norma cea mai bună de contabilitate agricolă. Secția III-a (cooperajia) prezidată de dl prof. Gh. Tașcă votează moștiona prin care congresul aprobă că este de neapărată necesitate o cât mai strânsă colaborare între cooperativele de consumație și cele de producție pentru remedierea mijlocitorului, care trage profitul de pe spinarea atât a consumatorului, cât și a producătorului.

Tot pentru acest scop congresul găsește cu cale concentrarea cooperativelor agricole în Uniuni ale cooperativelor naționale.

Deasemenea congresul preconizează necesitatea creării unei comisii speciale însărcinată de-a se ocupa cu chestiunile referitoare la cooperativele agricole.

Secția IV-a prezidată de dl E. Antonescu cetește moștiona care prevede adoptarea unei politici a vinului, bazată pe lupta contra prohibițiunii, reducerea taxelor de vamă, lupta contra falsificării vinului.

Secția V. propune ca la viitoarele congrese piscicultura să formeze o secție specială, iar discuțiile să fie făcute nu numai de savanți, ci și de producători.

Secția VI. citește moștiona care se ocupă de criza zahărului rezultată din dezechilibrul între producția mondială și consumația sa, propunând cultura sfecei în mod mai intensiv.

Secția VII. propune să se facă studii pentru reducerea muncii grele săvârșită de femeie în agricultură, o propagandă mai intensă ca timpul liber să fie destinat pentru educarea copilului.

Acest congres pentru noi românii e de o însemnătate capitală pentru că după-cum ne spune dl Georges Blondel, profesor la Collège de France „România de ieri, de azi, de totdeauna e o țară agricolă“ și orice sforțare după teoria fostului guvern de-a ne converti din țară agricolă în țară industrială e o iluzie copilărească.

Al VI-lea Congres Internațional de Contabilitate.

La începutul lunii Noiembrie se va ține la Barcelona al VI-lea Congres Internațional de Contabilitate organizat de Asociația Contabililor din Catalonia. Președinte de onoare al Congresului este însuși M. S. Regele Spaniei, iar Comitetul de onoare se compune din personalitățile cele mai de seamă de pe terenul economic, financiar, contabil și al învățământului.

Camerile de Comerț și Industrie dau de asemenea tot sprijinul pentru reușita acestui Congres.

Președintele Comitetului executiv este dl Andrés Bausili Sauroma.

Subiectele de discutat vor fi:

1. Expertul-contabil în relațiunile sale internaționale;
2. Studiul și confecționarea bilanțului-tip în întreprinderile industriale și comerciale;
3. Studiul asupra calculului prețului de revenire în industrie;
4. Organizarea controlului administrării și contabilității societăților. Regimul Soc. financiare.
5. Contabilitatea în corporațiunile publice;
6. Fixarea unei doctrine contabile.

Din partea României a fost numit în Comitetul de organizare, dl N. Butculescu, Decanul Corpului Experților Contabili, care are și calitatea de Comisar general al Congresului pentru România.

Corpul Contabililor și Corpul Absolvenților Școlii comerciale superioare și-au anunțat participarea la acest Congres, unde vor prezenta și un raport asupra uneia din chestiunile ce se discută.

Domnii membrii cari doresc să ia parte la acest Congres se vor anunța la biroul Corpului.

Situația.

Situația în bursă se prezintă foarte slabă. Ea se lasă foarte ușor influențată de știrile bune sau rele ce parvin în public, din cercurile guvernamentale.

Operațiunile sunt foarte reduse, din cauza depresiunii mari ce stăpânește piața și care nu arată nici o posibilitate de îndreptare în viitorul apropiat.

Transformările suferite de cursurile valorilor în urma prăbușirii hașset de revalorizare și a speranțelor puse în ea, a creat o nouă situație în târgul de efecte, favorabilă pentru aceia, cari au bani de plasat. Zic favorabilă pentru dețină-

tori de capitaluri, deoarece cursurile scăzute de azi dau efectelor o rentabilitate sigură, cu mult superioară aceleia, ce se poate obține prin depunerile spre fructificare.

Dar rentabilitatea aceasta este și un indiciu sau mai bine zis o garanție că de aici înainte cursurile nu mai pot scădea mult.

Astfel la cursurile de azi:

Băncile mari dau o rentabilitate de 7—15⁰/₀; Banca Credit și Comercială cca 7—8⁰/₀; Banca Generală și Blank cca 9⁰/₀; Banca Românească Comerț Craiova peste 10⁰/₀; Scont, Agricolă, Uticolară, Creditul Tehnic 14—15⁰/₀, Creditul Industrial 13⁰/₀.

Hârțile industriale: Reșița, Carpatina, Buhuși, Credit Carbonifer, Letea, Mica toate dau dela 8⁰/₀ în sus.

Rentele dau dela 8¹/₂⁰/₀ în sus. Astfel 1916, 1919 și 1920 fiind împrumuturi mici, deci mai rare pe piață au o rentabilitate între 8—9⁰/₀. Celelalte: Improprietărtrea, Rurale, Urbane și Județene-Comunale dau peste 9⁰/₀. La aceasta se mai adaugă și șansa tragerilor, plus dobânda ce se poate obține din împrumutarea lor.

Singurile petroliferele sunt acelea, cari nu pot face față situației. Greutățile enorme, ce are de învins industria petroliferă mondială, au adus societățile noastre petrolifere în situația, că nu pot plăti dividend. Cu toate acestea pozițiunea lor în bursă este susținută de împrejurarea, că la petrol în fiecare moment pot surveni surprize, cu urcări mari de cursuri.

Repet încă odată că actualmente bursa oferă posibilități prielnice de plasament de bani. Toate efectele înșirate mai sus sunt de o absolută siguranță și au căutare generală și permanentă.

București.

Remizier.

Impozite. Legea timbrului.

Comisia Centrală a Timbrului în ședința din 10 Iunie a hotărât:

Contractul prin care cineva recunoscându-se dator cu o sumă de bani — fără a arăta origina acestei datorii — constituie ca gaj un automobil pentru asigurarea creditorului său — proprietarul unui magazin de automobile — fără a-l face însă remiterea gajului indispensabilă pentru valabilitatea unui astfel de contract — automobilul rămânând și mai departe în păstrarea debitorului cu titlu de depozit, — ascunde în realitate vânzarea acelui automobil, care urmează a fi impusă ca atare la impozitul proporțional de 2·40⁰/₀ prevăzut de art. 15 §. 8 din legea timbrului.

CRONICĂ.

Cum merg încassările statului. *Situația provizorie pe luna Maiu.* După calculele provizorii ale Ministerului de finanțe, încasările statului pe luna Maiu prezintă până acum o cifră de:

2.637,927.688 Lei

față cu: 2.557,989.105 Lei în luna Maiu a anului trecut. Deci un plus de Lei 79,938.583.

Cum însă totalul încasărilor de până acum pe primele cinci luni ale anului 1929 sunt 10 miliarde 887,417.912 Lei față de 11.217,015.414 Lei încasați în epoca corespunzătoare a anului 1928, rezultă că încasările pe primele 5 luni ale anului 1929 prezintă un minus de Lei 329,597.502 față de încasările din epoca corespunzătoare a anului trecut.

Aceste cifre, după-cum am spus, sunt provizorii și mai trebuie ținut seama că exercițiul bugetar se închide la 1 Iulie al anului viitor.

*

Congresul Corpului contabililor autorizați și experți-contabili, este convocat pe zilele de 23 și 24 iunie la Constanța.

Ordinea de zi a Congresului (al IV-lea) este următoarea:

În ziua de 23 Iunie deschiderea Congresului:

1. Darea de seamă pe anul expirat de Dr. V. M. Ioachim;

2. Casa de pensuni, asigurare și ajutor a Corpului; Raportor: V. Vlaicu, Director de asigurare, Cluj;

3. Reforma învățământului profesional. Raportor: N. Butculescu, Prof. G. Alesseanu.

În ziua de 24 Iunie:

4. Controlul Societăților în noul cod de comerț; Raportor Ilie Mecu, Inspector general B. N. R.;

5. Răspunderea Expertului-Contabil de Petru Drăgănescu Brateș.

În seara de 24 Iunie închiderea Congresului și masa colegială.

*

Comisii examinatoare pentru experți-contabili. Consiliul superior al Corpului contabililor autorizați și experți-contabili în ședința sa dela 22 Martie a. c. a aprobat un nou regulament pentru examinarea candidaților la examenul de experți-contabili ai Corpului și-a instituit, în sensul acestui nou regulament, Comisii examinatoare speciale și anume în:

București pentru Muntenia și Dobrogea.

Craiova pentru Oltenia și Banat.

Iași pentru Moldova, Bucovina și Basarabia și în Cluj pentru Ardeal.

Membrii comisiei examinatoare din Cluj sunt domnii: G. Ionescu, directorul Suc. Băncii Naționale, Dr. Sabin Cioran, prof. la Academia comercială și R. Tuffli, prim ajutor la Primărie, toți din Cluj.

*

Venitul național al Statelor Unite ale Americii pro 1928 este evaluat într'un raport, prezentat de președintele Statelor Unite asupra mișcării economice la suma de 89 miliarde Dollari, în Lei fantastica sumă de rotund 14.863,000.000,000.

Situațiunea sumară a Băncii Naționale a României

Extragem din ultima situațiune sumară, dela 1 Iunie 1929, a Băncii Naționale următoarele poziții:

Activ	Lei
Aur în țară și străinătate	8.661,812.425
Devize	2.457,695.055
Monetă divizionară	3,757.993
Portofoliul comercial	8.503,179.549
Imprumuturi pe efecte publice, warante etc.	948,877.285
Datoria Statului	4.000,000.000
Avansuri temporare Tezaurului	2.000,000.000
Efecte publice	580,190.302
Fonduri de pensuni și asistență pentru personal	104,574.286
Imobile	369,617.670
Mobilier și mașini de imprimerie	59,169.311
Cheltuieli de administrație	163,711.136
Efecte și avansuri rambursat prin Stat	1.671,850.000
Argint—Lingouri și monete	6,372.834
Conturi diverse	2.195,398.113
Aur la Moscva	
Totalul activelor	31.726,205.959

Pasiv	Lei
Capital	600,000.000
Fonduri de rezervă diverse	686,741.858
Bilete B. N. R. în circulațiune	19.079,584.278
Conturi curente și recepise la vedere	8.532,651.306
Dobânzi și beneficii diverse	210,683.959
Conturi diverse	2.436,514.558
Raportul între stocul de aur și angajamente	31.37%
Raportul între stocul total și angajamente	38.98%

Taxa: { Scont $9\frac{1}{2}\%$
Dobânda $10\frac{1}{2}\%$

Cursul Valorilor la București la 13 Iunie 1929.

EFECTE	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	$4\frac{1}{2}\%$	70—80
Rentă 1913 duplicate	$4\frac{1}{2}\%$	70—80
Scris Rurale	5	$51\frac{1}{2}$ —52
Scris Urb. București	5	$51\frac{3}{4}$ —52
Scris Urb. Iași	5	$50\frac{1}{4}$ — $50\frac{1}{2}$
Comuna București	4	50—60
Comuna București	$5\frac{0}{10}$	50—60
Imprumutul Național 1916	5	$61\frac{1}{2}$ —62
Imprumutul Unirii 1919	—	$55\frac{1}{4}$ — $55\frac{1}{2}$
Imprumutul Refacerii 1920	5	$57\frac{1}{2}$ — $57\frac{3}{4}$
Renta împrumutării	5	53— $53\frac{1}{2}$
„ 1903 original	$5\frac{0}{10}$	80—90
„ 1903 duplicate	$5\frac{0}{10}$	50—60

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	9900—9950
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	1140—1150
Românească	500	850—860
pui	500	800—810
De Scont ex. cup.	500	320—330
Comerc. Română	500	940—950
Credit Român ex. cup.	500	950—960
Generală	500	660—670
Viticola	500	315—325
Comerț Craiova opt.	500	775—800
Com. Ital. și Rom.	500	740—750
Albina Sibiu ex. cup.	500	1250—1300
Carpaților	500	475—500
Franco-Română	500	300—310

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	6650—6750
Națională	500	1150—1200
Generală	500	2500—2600
Agricola ex. cup.	500	1300—1350
Steaua României	500	980—1000
Prevederea	200	470—480
Soc. Urania	1000	2300—2400

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1400—1420
Astra Română	500	2350—2375
Speranța opt.	500	1200—1230
Speranța pui	500	700—710
Petrol Blok	500	320—330
Petrolul Rom. opt.	500	610—630
Petrolul Rom. (pui)	500	400—410
I. R. D. P. opt.	500	385—390
Concordia	250	1330—1340
Creditul Minier opt.	500	660—670

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	650—660
C. Tramv. Buc.	500	910—920
Govora-Călimănești purtător	200	240—250
Govora-Călimănești nom.	200	230—235
Cartea Românească	500	365—375
Creditul Technic purt.	500	430—440
Creditul Technic nom.	500	420—430
Letea opt. ex. cup.	500	640—650
Clădirea Românească	500	845—855
Mica	500	615—625
Carpatina	500	1225—1250
Credit Industrial ex. cup.	1000	760—770

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167.60—167.80
Sterline	814—817.—
Lirete	8.80—8.85
Cor. cehe	5.00—5.03
Franci francezi	6.61—6.64
Franci belgieni	4.62—4.65
Franci elvețieni	32.40—32.60
Mărci germane	40.00—40.20
Zloți	18.75—19.25
Șilingi austr.	23.75—23.85
Pengő	29.50—29.75
Dinari	2.95—2.98
Leva	1.20—1.22
Drachme	2.24—2.28
Lire otomane	82.50—83.50
Napoleon	650—655.—

BANCA „PRUNA“

Institut de credit ind. com. s. p. a., ILIA.

PROSPECT.

În baza autorizării primite din partea Adunării generale extraordinare din 3 Martie 1929 subsemnatul Consiliu de administrație deschide prin această subscripțiune pentru o nouă emisiune de acțiuni, în scopul ridicării capitalului societății la Lei 3,000,000.— emițând încă 5000 buc. acțiuni de câte Lei 500.— nominal.

1. Acționarii vechi ai soc. „Pruna“ primesc pentru fiecare acțiune veche una acțiune nouă în valoarea nominală de Lei 500.— având a plăti pentru aceasta în capital Lei 500.— plus Lei 50.— ca spese de emisiune.

2. Acționarii institutului „Progresul“ primesc după câte 7 buc. acțiuni „Progresul“ în schimb una acție „Pruna“ în valoare nominală de Lei 500 gratuit.

Acționarii cari nu posed 7 buc. acțiuni „Progresul“ li-se va calcula o acțiune „Progresul“ în prețul de zi de Lei 70.— și vor plăti diferența până la Lei 500 — pentru o acțiune „Pruna“.

Acționarii cari nu vor opta pentru acțiuni „Pruna“ li-se va plăti la cassiera „Pruna“ contra depunerea acțiunii „Progresul“ prețul de zi, adică după fiecare acțiune vor primi Lei 70.— în numerar.

3. Restul acțiunilor à Lei 500.— nominal se pune la dispoziția publicului, pe lângă plățirea nominalului de Lei 500.— plus 100.— Lei spese de emisiune.

4. Terminul de optare și rescumpărarea acțiunilor de sub pct. 1 și 2 este până la 1 Iunie 1929 și se poate exercita pe lângă depunerea acțiunilor vechi la cassa institutului, pentru înregistrarea și notarea opțiunii.

5. Pentru fiecare acțiune optată este a se plăti la subscriere câte Lei 250.— plus spesele de emisiune, iar restul se va plăti până la 1 Iunie 1929.

6. Acționarii, cari nu vor achita prețul acțiunilor la datele fixate, vor plăti o dobândă de întârziere de 16% și vor primi după ratele vărsate o dobândă de 10%, iar față de restanțieri se va proceda conf. art. 8 din statute.

7. Cererile de optare, atât pentru acțiunile neoptate de vechii acționari, cât și pentru cele rezervate publicului, se vor adresa Consiliului de administrație, care hotărăște în cauză definitiv și fără a fi obligat de a-și motiva hotărârea luată.

ILIA, la 3 Iunie 1929.

Consiliul de administrație:

Dr. Aurel Vlad, Dr. Stefan Rozvan, Dr. Iustin Pop,
Valeriu Pop, Iosif Dimperiu, Nicolae Bogdan,
Dr. George Prunaș.

„INDUSTRIA AURULUI“, SOCIETATE ANONIMĂ, ABRUD.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai soc. an. „INDUSTRIA AURULUI“ în Abrud, se convoacă prin aceasta la

a VI-a adunare generală ordinară

care se va ține în ziua de 27 Iulie 1929, la orele 3 p. m., iar în caz de neconstituire, în ziua de 7 August 1929, la orele 3 p. m., la sediul societății, eventual în continuare la uzina „CONCORDIA“, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori, bilanțul anului de gestiune 1928 și hotărâre cu privire la pierderea arătată în bilanț;
3. A decide asupra întregirii celor 7 locuri vacante din Consiliul de administrație;
4. A alege pe un period de 3 ani Comitetul de cenzori;
5. Fixarea jetoanelor și diurnelor;
6. Eventuale propuneri făcute în cadrul statutelor.

Abrud, la 28 Maiu 1929.

Consiliul de administrație

NOTĂ: Acțiunile se vor depune în sensul art. 12 al statutelor la cassa noastră, la toate băncile membre ale „Solidarității“ și la „Banca Minelor“ în București.

Bilanțul cu 31 Decembrie 1928.

Active.	Lei b.	Pasive.	Lei b.
Acționari	212.350—	Capital social	10.000.000—
Teritorii miniere	5.900.000—	Correspondenți	7.013.703'10
Clădiri	1.700.000—	Pro diverși	18.113'90
mobile	670.000—	Spese de fondare	64.675'01
Mobilier	52.000—	Rescumpărări de părți	75.780'25
Linia industrială	410.000—		
Galerii și puțuri	1.050.000—		
Mașini	2.780.000—		
Cassa	88.024'72		
Avansuri la muncitori	1.144'50		
Unelte și utensilii	160.000—		
Instalația electrică	1.480.000—		
Pierdere de pe anii 1923—1927	2.158.132'68		
Pierdere de pe anul 1928	510.620'36		
	17.170.272'26		17.170.272'26

Cheltuieli.

Pierdere și Profit.

Vente.

Cheltuieli.	Lei b.	Pierdere și Profit.	Lei b.	Vente.	Lei b.
Materiale	1.142.148'40	Aur	3.401.220'60		
Jetoane și diurne	37.670—	Pierdere	510.620'36		
Chirie	8.800—				
Interese	917.487'90				
Porto	782'75				
Spese generale	103.754'91				
Plata muncitorilor	1.617.197—				
Salarii	174.000—				
	4.001.840'96				4.001.840'96

Abrud, la 31 Decembrie 1929.

Dr. Candin David m. p., director administrativ.

Ionel David m. p., casier.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Alexandru Borza m. p., președinte. Dr. Zosim Chirtop m. p. Dr. Vasile Bologa m. p. Dr. Iuliu Chiș m. p.

Dr. Victor Stancu m. p. Nicolae David m. p. Dr. George David m. p. Dr. Ioan Pop m. p.

Dr. Mireea C. Pop m. p. Ing. Damian David m. p.

S'a controlat și aflat în consonanță cu registrele societății și exact.

Abrud, la 28 Maiu 1929.

Ing. Eugen Tilea m. p.

Dr. Brutus Macaveiu m. p.

Ioan Fodorean m. p.

Emil A. Chiffa m. p., expert-contabil.

Samuil David m. p.